

WÄR

Tålfte Carols Nampn,
wij wördsamt oss påminna,
Medh Skiähl dhet wara sandt,
wij i vårt sinne finna,

Att han är Sweas tröst, dhess hopp, förswar i fahra,
Så bör straxt dher emot uprichtig wördnad swara;
Om honom Fägne-roop, och Vivat städs framställes,
Medh inbördts wördnads glam, lyck-ord för honom fälles.

— — —
Lått gambla Skalder fritt om gamble Hiältar dömma,
Ok dheras Manlighet, medh öppen Mund berömma:
Wij willia fråga dhem, medh hwilka Carol kämpat,
Om han ej redligt har, ett Hielte-Skryt neddämpat?
Spörj dhetta Landsens Folk, wist tror iag dhe lär seija,
Om Swenskes Konung Carl är wahn för fjnden weija.

Han hafwer döden sedt, både' fram och bak, på sijda,
Nu sachta gå til foot, nu uthi Fyrsprång rijda.
När fjnder skiuta uth, Eldkuhlor ok Granater,
Medh mycket annat mehr, som brukas af Solldater;
Enär på Wardagsstund skott, kolor wijna, spraka,
Så att ok luften siälf för smållar tyckes braka,
Då växer först hans modh; han leer åth sielfwa döden,
Än mindre fasar han, när något giäller nöden.
Han har i hunger, törst, kiöldh, Heta, tåhligt lijidit,
Wedh rägn, wedh dagg ok Sniö, Ja mehra ondt ej qwijdit.

— — —

En underdåning plickt åstundar dagen hylla;
Dock tyckes Olycks-lag med muhlet währ den fylla.
En ängslans Hunger Steen, blijr inthet lätt till häfwa,
När Sinnen uthi nödh och usellheter swäfwa.
Förmåga, tiders skick, bestrida allmän trängtan,
De äfwen hindra mig ok stå emot min längtan.

Frögd finner näpplig rum, när många klagligt gråta,
Frögd får ej liudh hos dhem, som sorgligt sorla, låta.
Wår Harpas glädie-Spehl, är i dååmt liud förwänder,
I thet wij många åhr, så wrijda ängsligt händer.
Wij uthi främmat landh från åhr till åhren sitta,
Uthi en armodh swår, knapt mehr uthärda gitta.
Wij hoppas immerfort, owädret skall sig draga;
Men långsamt Olycks-Molln, will glädien platt betaga:
Ok, som vårt Synde-mått, ej kan Guds wrede stilla,
Så är ej underligt, dhet går ok oss så illa.

Om Fångars usellhet, af Fångar hwad kan blifwa,
Hur Fångar kunna snart ett spee medh straffet drifwa,
Här om mitt upsåt är, i rijmen att beskrifwa,
Der iämte sundt förnufft, wedh handen sådant gifwa.
Et eller annat will allenast iag omtahla,
Men dher uthi lijkwahl, ej migh för diupt förhala

Allt hwad i wärlden är, har wissan tidh ok timmar,
Nu blåser liufig wind, snart yhr'et eller dimmar,
Som Månen ok sitt lius snart minskar, åter öker,
Sitt hwijta Silfwer-Horn på wissa tijder kröker:

Så seer man äfwen så, oss Rijken samma lära,
Att dhe ej heller stå widh stadigh wälmackts ähra,
Men såsom andra ting, nu starcka, åther swaga,
Af tidens ändringar, ett lijka mönster taga,

Riks-Cronors röda Guldh, lijkt Sole-Glittret lyser,
Men lijkwähl fahrer mehr, än Sohlen Strålar, hyser:
Ja, Kongars Purpur är medh swarta fläckar fylda,
Och theres Stöte-Sten med falskligt glitter skylda.

Ack! huru Swerie är till sina länder öde,
Hwar förr alt folckrijkt war, nu lijtet folck ok gröde.
Dhet ligger nog förödt, dhe dher än qware äre,
Medh mehr än ängsligkeit nytt Härskap känna lähre.
Af them i forna tidh, oss wistes största ähra,
Wij lijda allment spee ok fånge-oket bära.

Nu är wij skillde långt, från Kong ok Fäders-landet,
För wapen uthi hand, wij draga fångebandet.
Hwar är dhen liufwa tidh? Ack, redan längst bortgången!
Hwar ädle frijhet mehr? Hoss fienderne fången!

Förlåt, *RÄTTFÄRDIG GUDH*, förlåt oss att wij klaga,
Oss bör Ditt tucktans rijs medh wördsamhet uptaga.
Wij borde snarare oss skyndesamast hasta,
Att skaffa dhet sin koos, oss i fördärf har kastat,
Wår stora ondska är, som dhetta må förskylle,
Som lämbnat landh ok folck på mången ohrt till spille,
Wij hafwa giordt alt ondt, begått fast stora Synder,
Att Herren kunnat ej vår iämmer göra minder.

I Guds behag dhet står, hwad han täcks enom gifwa
Ty har man lyckan ej, ej Stiärnorne tillskrifwa,
Hwad Gudh allena giör. Alt står uthi Hans händer,
Han lättar korsets tyngd, ok Fångars bojor änder.

Nog ähr att Gudh oss siälf i Ordet uppenbarar,
Ok öfwer länders synd en sådan domb förklarar.
När Stålte yfwas nog, Rättsinte skuffas neder,
Alt går okiärligt till, okynne hålls för heder;
När man uthi sin plickt will lefwa städs förgäten,
Af medgång upblåst blir, och dheruthi förmäten;
När föga troheet mehr ok Rätt i landet finnes,
Eij för Guds dyra Ordh rätt hågh ok ifwer winnes,
Dhet ondha sökies mehr af sigh dheri uphålla;
Ok då man sitt fördärf sig siälfwan månde vålla;

Så säger Herren siälf: slijkt kan ej länge stånda,
Men efter all förtienst då wederfares vånda.
Nu slijk är Swerie händt; medh skiähl dhet ingen nekar,
Ty Herrens skiedde straff fast tydligt dher på pekar.

Medh uppsåt synda wij, medh Christna nampnets läro,
Ok, offta argare, än blinder Hedning, äro.

Whårt brödh förtiänas dyrt, ok mången en sin betta,
Får doppa i sin Swett, nog effter Smulan leta.
Armoden är ens wärdh, en Stallbror: Sorg om föden,
Mångs tröst: misströstans hopp att nånsin slippa nöden.
Men huru fattigdom så många allmänt kräncker,

Snart uthi grämelse, snart i slem winning säncker:
Då en på lastwärdt sätt medh hast will blifwa rijker;
En an får ingen fyrck, fast dag och natt han fijker,

Än mindre slå stort på, Kräst-lefwa alla gånger,
När Pungen är hehlt tom, ok lyckan mäckta wrånger:
Dock skiönies wällust har hoos Fångar sina trählar.
En lust som skiämmer wett, förspiller Kropp och Siähtar,
Då mången Mage-starck, af heta Fylle-Musten,
Sig proppar stinn och mätt, doch intet mätt af lusten.

Dhet gifwes ok så dhe, will heta Mars-Solldater,
Då dhe medh orden spy Krut, Kulor ok Granater,
Dhet är, medh näfwen först, sehn krig medh hiärnan föra,
Då Klokhed dock bör gie, hwad styrckan sehn skall giöra.

Som Fångar borde wij endrächtigheten hålla.
Undvijka sådant alt oenighet kan wälla.
Men ack, iag säijer ack, ett inbördts hat thet lågar,
Ok awundheten nu i Kroppen lemmar plågar.
Hwar är förtröliget, samhåldh ok wänskap såta?
Hoos Fångar alt förr war; dher öfwer Steen må gråta,
Man seer att Eris kan sitt gyllend Äpple kasta
I siälfwa Sämiants boo, ok mångas ro belasta.

Sij, så kan fångenskap ett Fångars onda öka:
Så kunna Fångar snart af rätta wägen kröka,
När dhe slå uhr godh ahrt, och föllia laglöst sinne,
Sin frihet bruка blott som råda kan ondt kynne,

Kan Gudh wähl wara blidh, enär så Fångar falla,
När man i fångenskap giör sådan willerwalla?

Plickt mot Gudh.

Wij skolom fruckta Gudh, medh kiärlek, frucktan, ähra:
Wår ähra uthi ordh, i wärck, i hiärtat bära.
I kiärlek älska Gudh, att lust till Ordet ökas,
Att Gudh i alla ting, allena mehnas, sökas.
Wij fruckta honom då, wij tro han är vår Fader,
Alt lämbna i Hans skiön, ä' i vårt arbet' glade.

Plickt mot vår nästa.

Wår nästa älskas rätt, när wij oss såleds ställa,
Han medh behag oss kan dhet samma wedergiälla.
Mot ringare all huldh ok kiärlek giärna wijsa,
Ok uthi hwadh man kan, beswären dheras lijsa.
Man bör mot hwar ok en, barmhertighet i hiärta,
Som nånsin möijligt är, will hindra nödh ok smärta,
Är wänlig uthi tahl ok liuflig i åthäfwor,
I wandel tiänst-beredd, städs ödmiuk, alldrig häfwer.

Sielfs-Plickt.

Ens egen skyldighet ok noga sig besinner
Om niehande ting, dhem altidh sigh påminner.

Tre ren framfarne ting: thet onda man bedrifwit,
Dhet goda man ej giordt, dhen tidh försummat blifwit.
Dher näst så tänkes på dhe tränne ting som äre:
Fåfängan, then vårt lijf, dhet kortt ok tienligt, bärer,

Dhen möda ok beswär att Saligheten winna,
Men fast en lijten hoop, som rätta wägen hinna.
Sist tre tilkommand' ting: *Dödsstunden dhen owissa,*
Guds sidsta domb, hwar om oss Skriften må förwissa,
Ett ewigt Helwets qwahl, som på dhe onda bijder
Ja, ewigt wara skall, en tidh föruthan tijder.
I öfrigt blir ens flijt, sig altid så upföra,
Att stor betänksamhet, ens ordh dhe medh sig föra:
Att *Sanning, Wänlighet* i tahlet altid lyser,
Ok alla kunna se, *Upricktigheet* man hyser.

Säll then weet lefwa så! Han ej i mörckret trefwer,
Han leer åt Jordens trååk, ok hälst i Högden lefwer.
Han wänder sigh till Gudh i sorgs ok motgångs stunder,
Medh bättring ok medh böñ, på upkomst åther grunder.
Ewadh då hända må, ej honom skal förskräckja,
Olyckan snarare ståndacktigt modh upväcka.

